

Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για την χορήγηση πολυτεκνικής σύνταξης σε μητέρα, της οποίας τέκνο είχε στερηθεί την ελληνική ιθαγένεια μετά την γέννησή του.

Ελληνίδα, μέλος της μειονότητας της Δυτικής Θράκης, προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), διότι οι ελληνικές αρχές απέρριψαν αίτημά της για χορήγηση ισόβιας πολυτεκνικής σύνταξης, με κύριο επιχείρημα ότι θα έπρεπε να φέρουν την ελληνική ιθαγένεια και τα τέσσερα τέκνα της, ενώ, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το ένα εξ αυτών την είχε απωλέσει.

Το ΕΔΔΑ κατέληξε ότι η μη αναγνώριση της προσφεύγουσας ως πολύτεκνης μητέρας, λόγω της ιθαγένειας ενός τέκνου της, και, συνεπώς, η άρνηση χορήγησης της προβλεπόμενης από την ισχύουσα νομοθεσία σύνταξης συνιστά παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης. Το Δικαστήριο επεσήμανε επίσης ότι κατά τον χρόνο γέννησης του τέταρτου τέκνου της, τόσο η μητέρα, όσο και το τέκνο είχαν την ελληνική ιθαγένεια, η οποία αφαιρέθηκε μεταγενέστερα από την οικογένεια της προσφεύγουσας (το έτος 1984) σύμφωνα με το άρθρο 19 του προισχύσαντος Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Κ.Ε.Ι). Το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η ιθαγένεια του τέκνου δεν αποτελεί προϋπόθεση για να αναγνωριστεί στη μητέρα του η ιδιότητα της πολύτεκνης, θέση που είχε αποδεχθεί ήδη στο παρελθόν και η νομολογία του ελληνικού Συμβουλίου της Επικρατείας. Διαπίστωσε δε, ότι και αν ακόμη η ιθαγένεια του τέκνου ήταν αναγκαία προϋπόθεση σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, στην συγκεκριμένη περίπτωση όφειλαν οι ελληνικές αρχές να λάβουν υπ' όψιν ότι είχαν διαπιστωθεί προβλήματα νομιμότητας στη διαδικασία εξέτασης από τις ελληνικές αρχές του αιτήματος του τέκνου της προσφεύγουσας για επανάκτηση της ελληνικής ιθαγένειας του, σύμφωνα με πόρισμα του Συνηγούρου του Πολίτη.

Ειδικότερα για το θέμα της ανάκτησης της ελληνικής ιθαγένειας από το εν λόγω τέκνο της προσφεύγουσας είχε κριθεί από τις αρμόδιες αρχές ότι παρ' ότι ήταν ανήλικη κατά το χρόνο ανάκτησης της ελληνικής ιθαγένειας από τη μητέρα της, δεν μπορούσε να ανακτήσει την ιθαγένεια ως ανήλικο τέκνο σύμφωνα με τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ΚΕΙ), επειδή κατά τον χρόνο εκείνο ήταν ήδη έγγαμη. Εντούτοις, οι ελληνικές αρχές, καθυστερούσαν να εξετάσουν και το αίτημα πολιτογράφησης της θυγατέρας της προσφεύγουσας, διότι αρχικά θεωρούσαν ότι ως ανήλικη δεν μπορούσε να αιτηθεί αυτοτελώς την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας, και μετά την ενηλικίωσή της απαιτούσαν την καταβολή εκ μέρους της σχετικού παραβόλου.

Ο Συνήγορος του Πολίτη κατά την διερεύνηση της αναφοράς, η οποία είχε υποβληθεί από την θυγατέρα της προσφεύγουσας για τα ανωτέρω ζητήματα, είχε συντάξει πόρισμα (βλ. σχετ.: <http://www.synigoros.gr/reports/politografisi.pdf>), με το οποίο διεπίστωνε προβλήματα στην σχετική διαδικασία. Συγκεκριμένα ο Συνήγορος του Πολίτη είχε επισημάνει ότι εφόσον ήταν έγγαμη, έστω και αν ήταν ανήλικη, δικαιούνταν πλέον να υποβάλει αυτοτελώς αίτηση για ανάκτηση της ιθαγένειάς της. Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε επίσης επισημάνει ότι εφαρμογή είχαν οι διατάξεις περί ανιθαγενών, καθώς είχε απωλέσει την ελληνική ιθαγένεια, και να εξαιρεθεί από την καταβολή παραβόλου για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας.

Σχετικά με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου: <http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?action=html&documentId=852310&portal=hbkm&source=externalbydocnumber&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649>